

Klimatkontrakt 2030

Mellan Nacka kommun och myndigheterna
Energimyndigheten, Formas,
Naturvårdsverket, Tillväxtverket, Trafikverket,
Vinnova samt Viable Cities.

Version 2025/2026

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning.....	2
Klimatneutrala Nacka 2030.....	3
1. Klimatkontrakt 2030.....	3
2. Syftet med Klimatkontrakt 2030.....	4
3. Gemensamt åtagande och partnerskap.....	5
3.1. Governance - fortsatt utveckling av styrning, ledning och policy	5
3.2. Klimatanalys och klimatberäkningar som grund för strategisk klimatstyrning	5
3.3. Finansiering av insatser och utveckling av nya finansieringsmodeller.....	5
4. Parter.....	6
5. Kommunens åtaganden	6
5.1. Klimatmål 2030.....	6
5.2. Klimatfärdplan 2030	7
5.3. Klimatinvesteringsplan 2030	9
5.4. Åtaganden med andra kommuner inom Klimatneutrala städer 2030	9
6. Myndigheternas gemensamma åtaganden	10
6.1. Policyutveckling för accelererad lokal omställning	11
6.2. Samordnande insatser kring finansiering.....	11
6.3. Verka för svenskt deltagande i europeiska initiativ	11
7. Viable Cities åtagande.....	11
7.1. Mobilisering och lärande för snabbare klimatomställning	11
7.2. Förstärkt samordning för ett ständigt vassare Klimatkontrakt 2030	12
7.3. Medverka till gränslös kraftsamling för klimatet – inom EU och utanför	13
7.4. Stöd till förändringskommunikation för snabbare klimatomställning	13
Bilaga 1. Länkar till relevanta dokument.....	14
Bilaga 2. Omställningskartan.....	15

Klimatneutrala Nacka 2030

1. Klimatkontrakt 2030

Klimatfrågan är vår tids största utmaning, med effekter på både lokal och global nivå. Dess genomgripande inverkan på vårt samhälle hotar livsvillkor och livskvalitet för nuvarande och framtida generationer. Den kräver att vi rustar våra samhällen för att såväl hantera effekterna av som motverka klimatförändringarna. Detta förutsätter i sin tur att vi utvecklar nya sätt att arbeta och samarbeta på som går över olika delar och mellan olika nivåer av samhället.

Missionen *Klimatneutrala städer 2030 med ett gott liv för alla inom planetens gränser* innebär att städer ska nå noll nettoutsläpp av växthusgaser med bibehållen eller ökad livskvalitet för invånarna. För att uppfylla detta behöver alla aktörer i samhället minska sin klimatpåverkan. Det förutsätter i sin tur arbete för rättvis omställning och medborgarnas deltagande, liksom för att stärka det svenska näringslivets konkurrenskraft genom klimatomställningen.

Arbetet med missionen är en del av ett större globalt åtagande. Det ligger i linje med genomförandet av de globala hållbarhetsmålen i FN:s Agenda 2030, som också utgör en central utgångspunkt för många svenska städers klimat- och hållbarhetsarbete. Agenda 2030 kan ses som en genomförandeplan för Parisavtalet, vars kärna är åtaganden för klimatomställning.

Missionen är också i linje med nationella och europeiska mål. Den stödjer Sveriges miljömål och det klimatpolitiska ramverket med målet om att nå nettonollutsläpp av växthusgaser senast 2045, liksom EU:s målsättning om klimatneutralitet senast 2050 och EU:s mission om 100 klimatneutrala och smarta städer till 2030.

De svenska städer som deltar i detta arbete gör det inte ensamma. De är del av en växande global rörelse där städer i hela Europa och världen mobiliserar för att gemensamt accelerera klimatomställningen.

Klimatkontrakt 2030 är vårt gemensamma verktyg för att uppnå denna mission. Det är ett långsiktigt partnerskap mellan kommuner och staten. Svenska kommuner och samhällen mobiliserar i partnerskap på alla nivåer för snabbare omställning till klimatneutralitet och hållbarhet i Sverige, Europa och världen.

Parterna i Klimatkontrakt 2030 åtar sig att vara föregångare för en bredare och rättvis omställning genom att utveckla en mer ändamålsenlig samhällsstyrning med samverkan mellan aktörer på olika nivåer och i olika samhällssektorer. Gemensamt åstadkommer signerade parter därmed en mobilisering från lokal till internationell nivå och ett systemskifte i riktning mot helhetstänkande och mer nätverksbaserad styrning och ledning.

I arbetet med Klimatkontrakt 2030 version 2025/26 deltar 48 kommuner – en kraftig ökning från de 23 som signerade kontraktet förra året. Bland dessa finns 10 nya pionjärstäder och 15 tvillingar som del av processen. Tillsammans driver vi en bredare och mer kraftfull mobilisering för klimatneutralitet. I syfte att förstärka sättet som vi tar tillvara kraften i att agera som många, innehåller också version 2025/26 gemensamma åtaganden mellan kommuner. Dessa åtaganden kompletterar det övergripande åtagande som alla signatärer av kontraktet i likhet med tidigare år gör.

2. Syftet med Klimatkontrakt 2030

Syftet med Klimatkontrakt 2030 är att påskynda städernas klimatomställning enligt Agenda 2030 och den uppsatta missionen, samtidigt som det förbättrar livskvaliteten för städernas invånare och stärker Sveriges konkurrenskraft inom klimatområdet. Att skriva under Klimatkontraktet innebär att anta en högre ambition för hållbar stadsutveckling än vad det nationella klimatpolitiska ramverket anger. Denna höga ambition förverkligas genom årliga steg för att främja hållbar stadsutveckling med fokus på rättvis klimatomställning, motståndskraft och social hållbarhet, för att skapa ett gott liv för alla inom planetens gränser.

Arbetet med klimatneutrala och hållbara städer 2030 innebär att signerande parter tillsammans samlar många krafter i samhället för att påskynda omställningen. Processen för Klimatkontrakt 2030 är en katalysator för nya samarbeten mellan kommuner och myndigheter, och stärker förutsättningarna för samverkan med näringsliv, akademi, forskningsinstitut, civilsamhällets organisationer samt invånare. Den binder samman olika nivåer inom samhällssystemet genom samverkan och partnerskap från lokal till global nivå.

Klimatkontrakt 2030 integreras i kommunernas och myndigheternas ordinarie arbete. Det fungerar som samlande dokument och process för städers mål, strategier, färdplaner och finansiering, samt identifierar gap i omställningen till klimatneutrala och hållbara städer med livskvalitet i fokus. Klimatkontraktet kan användas i olika sammanhang såsom:

- Överenskommelser med lokala aktörer, exempelvis i lokala klimatkontrakt.
- Dialoger med andra kommuner och på regional nivå; i regionala utvecklingsstrategier (RUS) och regionala tillväxtmedel.
- Underlag för kommunala initiativ med nationell finansiering från Formas, Energimyndigheten, Vinnova, Tillväxtverket, Trafikverket och Naturvårdsverket.
- Europeisk finansiering från Horizon Europe, ERUF, European Urban Initiative, URBACT med flera.
- Kommunens internationella kontakter och strategi i samverkan med näringsliv, akademi och civilsamhälle.

Sammantaget ger Klimatkontrakt 2030 Sverige och svenska städer goda förutsättningar att vara internationella föregångare i städers klimatomställning.

3. Gemensamt åtagande och partnerskap

Klimatkontrakt 2030 vilar på ett gemensamt åtagande och partnerskap mellan kommuner, myndigheter och Viable Cities, med målet att nå klimatneutrala och hållbara städer senast 2030. Detta innebär att alla parter aktivt bidrar till att utveckla och pröva nya sätt att styra, leda och samverka – med aktörer på alla nivåer i samhället.

Att tillsammans lära och innovera, samt hitta nya former för att göra, dela och skala, är en grundläggande princip för allt arbete i programmet. Det stärker också parternas roll som motorer och innovationsnav för omställningen. Viktiga forum för detta är mötesplatser och initiativ som Transition Lab Forum, Klimatfrukostar och Glo och sno. Alla signerande aktörer åtar sig därför att bidra och samskapa på dessa.

Som en del av det gemensamma åtagandet har parterna identifierat tre centrala utvecklingsprocesser. Dessa processer är gemensamma för samtliga signerande parter och uttrycks gemensamt här i kontraktets inledning, för att sedan konkretiseras i varje parts eget arbete och förstärkas genom de nya gemensamma åtagandena mellan kommunerna i syfte att tydliggöra lokala prioriteringar, ansvar och genomförandekraft.

3.1. Governance - fortsatt utveckling av styrning, ledning och policy

Inom denna process åtar sig parterna att utveckla och förstärka kopplingen till aktörernas ordinarie verksamhets- och budgetprocesser, samt att integrera strategier och processer för digitalisering, social hållbarhet och klimatanpassning med omställningsarbetet. En central del är att analysera och verka för att hindrande regleringar och styrmodeller åtgärdas, samt att möjligheter till policy som kan accelerera omställningsarbetet utvecklas. För att klimatomställningen ska vara hållbar ur ett bredare perspektiv eftersträvar parterna insatser som skapar såväl miljömässig, social som ekonomisk nytta samt bidrar till en ökad robusthet och motståndskraft i samhället. Eftersom allas medverkan behövs för att uppfylla missionen är arbetet med den lokala omställningsarenan centralt för gemensam utveckling och lärande.

3.2. Klimatanalys och klimatberäkningar som grund för strategisk klimatstyrning

Inom denna process åtar sig parterna att utveckla tillgången på och insamling av data samt strukturer, metoder och kompetens för klimatanalys och klimatberäkningar. Detta innefattar identifiering av good practice för klimatberäkningar till grund för styrning och ledning av klimatomställningsarbetet.

3.3. Finansiering av insatser och utveckling av nya finansieringsmodeller

Inom denna process åtar sig parterna att utveckla strukturerna för finansiering av omställningen till klimatneutrala och hållbara städer. Detta innefattar utveckling av klimatinvesteringsplaner för den lokala omställningen, inklusive former för hur olika finansieringskällor från offentliga aktörer på olika förvaltningsnivåer, privata aktörer i näringsliv och civilsamhälle samt europeiska initiativ kan kombineras för att påskynda nödvändiga investeringar. Frågan om hållbar offentlig upphandling för lokal omställning är central och inkluderad i detta.

4. Parter

Parter i Klimatkontrakt 2030 är:

- Nacka kommun.
- Myndigheterna: Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande (Formas), Naturvårdsverket, Statens Energimyndighet (Energimyndigheten), Tillväxtverket, Trafikverket och Verket för innovationssystem (Vinnova).
- Strategiska innovationsprogrammet Viable Cities¹.

5. Kommunens åtaganden

Nackas deltagande i Viable Cities är ett strategiskt steg för att nå målen om klimatpositivitet och cirkularitet till 2040. Genom Viable Cities samverkar vi med myndigheter, civilsamhälle, akademi och näringsliv vilket stärker vår förmåga och innovationskraft för att nå våra ambitiösa mål.

5.1. Klimatmål 2030

Nacka kommun tar klimat- och miljöfrågor på allvar och ser att klimatomställningen är en nödvändighet, såväl lokalt och regionalt som nationellt och globalt. Våra klimat- och miljömål utgår från Nackas klimat- och miljöprogram 2025–2040:

- Ett klimatpositivt och cirkulärt Nacka med minskade utsläpp om minst 12 % per år och ökande cirkularitet för såväl Nackasamhället som kommunorganisationen.
- Ett grönare Nacka med livskraftiga natur- och vattenmiljöer, med stärkt biologisk mångfald, samt stärkt tillgång till och kvalitet i våra gröna och blå miljöer.
- Ett klimatanpassat och hälsosamt Nacka där klimatanpassade områden ska öka, liksom hälsosamma miljöer avseende ljudmiljö och föroreningar.

Kommunens arbete med Agenda 2030 används som verktyg för att säkerställa en rättvis omställning med multipla nyttor genom att koppla klimat- och miljöprogrammets åtgärder till verksamheternas Agenda 2030-insatser. Att bedriva omställningen rättvist och inkluderande görs utifrån Nackas styrmodell, där öppenhet och mångfald är grundläggande förhållningssätt, och där förtroende och respekt för individens kunskap och beslut är centrala. Nacka ser sig som en möjliggörare snarare än en styrande aktör – vilket ger medborgarna stort inflytande över hållbarhetsomställningen i deras vardag. Åtgärder för en rättvis omställning kan ge flera nyttor samtidigt. En ökad andel hållbara resor ger minskade utsläpp och bättre folkhälsa. Solenergi ger lägre kostnader, minskade utsläpp och ökad resiliens.

¹ Viable Cities är ett strategiskt innovationsprogram som finansieras av Energimyndigheten, Vinnova och Formas. Programmet har en löptid från 2017 till 2030 och har cirka 130 medlemmar, Vårdorganisation är KTH.

Territoriella och konsumtionsbaserade utsläpp

År 2022 uppgick Nackas utsläpp till cirka 120 000 ton CO₂e, och det naturliga kolupptaget till omkring 16 000 ton per år. Med den planerade minskningstakten om 12% årligen beräknas kommunen nå klimatneutralitet år 2037, när utsläppen motsvarar upptaget. Detta enligt standarden Greenhouse gas protocol for communities (GPC). För konsumtionsbaserade utsläpp nyttjas konsumtionskompassen, där Nackas konsumtionsbaserade utsläpp bedöms uppgå till 590 000 ton CO₂e. Nacka arbetar aktivt för att minska utsläppen från Scope 1, 2 och 3.

Nacka kommunorganisations utsläpp

- **Scope 1 (direkta växthusgasutsläpp):** Nackas utsläpp i Scope 1 utgörs av våra egenägda fordon och energiproduktion. Fordonen drivs till 89 % av fossilfritt bränsle. De sista fem dieselfordonen konverteras 2026. Vi har fasat ut vår sista oljepanna. Framåt intensifierar vi uppföljningen av drivmedel och utsläpp för att säkerställa att organisation och bolag drivs helt fossilfritt inom scope 1.
- **Scope 2 (indirekta utsläpp):** Utsläppen inom scope 2 minskade med hela 13 % år 2022–2023. Minskningen har skett genom energieffektiviseringar, inköp av el märkt "Bra Miljöval" samt en kraftig satsning på solenergi. Arbetet fortsätter aktivt även 2026, med fortsatt fokus på energieffektivisering och utbyggnad av solenergi.
- **Scope 3 (indirekta utsläpp utöver inköpt energi, exempelvis material, transport och övriga externa leverantörer):** Scope 3-utsläpp är den största utsläppskällan i Nacka, såväl inom kommunorganisationen som i kommunen som helhet. Konsumtion, inköp och upphandling är därför fokus i omställningsarbetet för kommande år.

5.2. Klimatfärdplan 2030

Nackas strategiska prioriteringar för klimatarbetet utgår från kommunens klimat- och miljöprogram och växthusgasbudget. Programmet konkretiseras löpande genom de åtgärder och aktiviteter som anges i nämndernas mål- och budget samt verksamheternas olika efterföljande verksamhetsplanering och utförande. Nacka driver Viable Cities-projektet "Från mål till handling" som en central del i genomförandet av det nya klimat- och miljöprogrammet. Arbetet utvecklas kontinuerligt för att möta organisationens behov och skapa verklig effekt i verksamheterna. Fokus ligger på styrning, samverkan, innovation och medborgarinvolvering.

I Mål och budget 2026–2028 har klimat- och miljömålen integrerats och samtliga nämnder och bolag rapporterar in hur de under året kommer att arbeta för klimat- och miljömålen. Då klimat- och miljömålen beslutades 2025 så anger flera verksamheter att fokus 2026 ligger att kompetenshöja inom klimat och miljö kopplat till respektive verksamhets kärnuppdrag samt att konkretisera och ta fram verksamhetsspecifika nyckeltal att arbeta efter för att omsätta de kommunövergripande målen i handling. Andra prioriterade åtgärder som nämnder och verksamheter rapporterat in i mål och budget är att främja klimat- och miljöhänsyn i detaljplaner, markanvisningar och exploateringsavtal samt att främja återbruk, cirkulära materialflöden och energieffektiva byggnader. Att integrera fler naturbaserade lösningar för skyfall, fortsätta utbyggnaden av solenergi och energilagring samt att öka andelen gröna avtal inom fastighet- och markförvaltning. Med stöd av AI kommer driftsoptimering utvecklas för

ökad energieffektivitet. Digitala betygskataloger, digital ärendehantering och AI-stöd för effektivare processer bidrar till minskad resursanvändning inom välfärd skola och välfärd samhällsservice. Andra aktiviteter fokuserar på att premiera insatser inom hållbarhet, som utbildningsnämndens utmärkelse Lära - som under 2026 kommer att uppmärksamma pedagog och team som väcker intresse och utvecklar insikter hos eleverna kring hållbar utveckling.

Utöver detta kommer en vidareutveckling av metodik ske kommande år för att utveckla stöd till verksamheterna vad gäller effekt- och nyttobedömning bedömning och GAP för klimat- och miljömålen. Även den resultatrapport som fås via WWF i One Planet City Challenge utgör underlag till vidare arbete liksom löpande stöd och utvärdering från Linköping som genom följeforskning inom Viable cities följer Nackas aktivering av klimat- och miljömålen och rådger för ökad nytta och optimering.

Under våren kartlades kommunens förmåga att driva och utveckla innovation för grön omställning. Under 2026 kommer chefer i kommunorganisationen få coachning och verktyg för att stärka verksamhetens förmåga att driva och utveckla initiativ för hållbar omställning. Metodiken bygger på forskning och baseras på sex stycken drivkrafter och möjliggörare för hållbar omställning: *Utsikter, Intraprenörer, Innovationsninjor, Styrning, Vägar och Ambition*.

Nacka kommun engagerar även invånarna i klimat- och miljöarbetet genom insatser som skapar delaktighet och mäter både kunskap och förflyttning på aggregerad nivå. Det görs via appen Deedster – en rolig och lärorik klimatresa med konkreta handlingar som inspirerar till nya vanor: [Nackas stora klimatstafett | Nacka kommun](#). Samtidigt lanseras en ny hållbarhetskommunikation med huvudbudskap och igenkännande manér, som byggs vidare under 2026 för att skapa förståelse och engagemang i Nackas klimat- och miljömål och bidra till en inkluderande omställning: [Vad gör Nacka kommun? | Nacka kommun](#)

Övriga prioriterade insatser och samverkan för hållbar utveckling är bland annat att identifiera och starta ett pilotprojekt med utsläppsfri byggarbetsplats i Nacka. Samt att fortsatt driva programmet "Smart stad Nacka" som möjliggör ny teknik, innovativa metoder, samarbete och samskapande för ett hållbart Nacka. I programmet samverkar kommuninvånare, näringsliv, akademi, organisationer och kommunen i en quadruplehelixmodell för att undersöka och driva digitala lösningar för hållbar utveckling inom energieffektivitet, resiliens, återbruk, hållbara transporter, klimatanpassning och biologisk mångfald. Nacka ingår i även i medborgar-initiativet ElectriCITY Innovation, en medborgardriven modell och förening med mission att skala och accelerera klimatomställningen. Att nyttja beprövad metodik och lösningar för att skala ElectriCITYs modell till fler områden än nuvarande Hammarby Sjöstad ligger i fokus i samverkan kommande år. Liksom att nyttja samarbetet till nya finansieringslösningar för hållbar omställning.

5.3. Klimatinvesteringsplan 2030

Genomförandet av klimatfärdplanen får ekonomiska konsekvenser, såväl i form av (om-)riktning av finansiering för löpande drift som investeringsbehov. När dessa konsekvenser ställs mot befintlig finansierings- och investeringskapacitet kan behovet av ytterligare investeringsmedel för omställningen, inklusive genomförandet av färdplanen, identifieras.

Nackas klimatinvesteringsplan består framför allt av kommunens Mål och budgetdokument och process. För att styrningen av klimat- och miljöfrågor ska bli tydlig och effektiv behöver åtgärder och satsningar vägas även ur ett ekonomiskt perspektiv, där dess långsiktiga nytta beaktas. Att prioritera inom kommunens mål och budgetprocess är avgörande för att inte skapa parallella styrsystem. Syftet är att tydliggöra de investeringsbehov som krävs för att nå uppsatta mål.

Ett ytterligare arbete som möjliggör hållbara investeringar är Nackas gröna obligationer. De ger bättre villkor på lånen i form av lägre räntor samtidigt som projekten i portföljen har miljömässiga fördelar som minskade klimatutsläpp. Varje år bidrar projektportföljen med cirka 3 300 ton undvikna växthusgasutsläpp. Detta motsvarar utsläppen för allt livsmedel Nacka köper till skolverksamhet och äldreboenden under ett års tid. I ett uppdaterat ramverk för 2026 föreslås bland annat skarpare gränsvärden för klimat vid uppförande av nya fastigheter.

För att skapa utrymme för att finansiera insatser som inte ryms i mål- och budget för att bidra till Nackas klimat- och miljömål finns Nackas framtidsfonder. Framtidsfonderna inom klimat och miljö uppgår under perioden 2020–2025 till 30 miljoner kronor. Under 2026 avser Nacka vidareutveckla systematik för att möjliggöra fler åtgärder för klimatomställning via extern finansiering. Detta tillsammans sätter ramarna för kommunorganisationens portfölj av investeringar och satsningar för klimat- och miljöinsatser och hållbar utveckling kommande år.

5.4. Åtaganden med andra kommuner inom Klimatneutrala städer 2030

För att påskynda omställningen till en klimatneutral och hållbar framtid – genom skalning, lärande och kraften av att agera tillsammans – väljer Nacka att ingå i följande gemensamma åtaganden tillsammans med andra kommuner i satsningen Klimatneutrala städer 2030.

1. Förstärkt styrning och ledning för att accelerera klimatomställningen
Nacka åtar sig att arbeta vidare med förstärkt styrning och ledning genom att fortsätta integrera klimat- och miljömålen i mål- och budgetprocessen och stötta verksamheterna för genomslag i nämnd- och verksamhetsplanering.
2. Klimatanalyser och klimatberäkningar som grund för strategisk klimatstyrning
Vi åtar oss att fördjupa och samordna vårt arbete med datainsamling, klimatanalyser och klimatberäkningar för att stärka vår förmåga att styra och följa upp klimatomställningen. Samt att systematisera och visualisera data och resultat för uppföljning, benchmarking och samverkan med andra aktörer.

3. Finansiera och investera i klimatomställningen

Vi åtar oss att förstärka vårt arbete med att finansiera klimatomställningen – genom att arbeta vidare med miljöspendanalys och ta fram verktyg och åtgärder för de största utsläppsposterna kopplat till inköp och upphandling. Samt att använda digitalisering för att effektivisera arbetet och minska både utsläpp och kostnader.

I årets klimatkontrakt finns sju stycken ytterligare åtaganden kommunerna emellan. Nacka planerar arbeta med fyra av de områden åtagandena avser nämligen *Åtagande 5. Digital transformation som möjliggörare för klimatomställningen*, *Åtagande 6 Upphandling som strategiskt verktyg*, *Åtagande 9 Medborgarengagemang för delaktighet i klimatomställningen* och *Åtagande 10 Kommunikation för klimatomställning*. Vilka samtliga går i linje med Nackas pågående arbete med aktivering av våra klimat- och miljömål samt vårt deltagande i Viable Cities.

6. Myndigheternas gemensamma åtaganden

Genom detta kontrakt åtar sig myndigheterna att samverka sinsemellan och vara en aktiv samtalspartner i det lokala arbetet i de medverkande städerna samt med Viable Cities inom ramen för Klimatkontrakt 2030.

Syftet med myndigheternas åtagande är att bidra till att stärka städernas omställningsförmåga och underlätta implementering och uppskalning av hållbara lösningar som också bidrar till ökad livskvalitet, nu och i framtiden.

Myndigheterna som är parter i Klimatkontrakt 2030 utvecklar löpande samordningen kring sina insatser inom hållbar stadsutveckling och klimatomställning för att skapa bättre framförhållning samt utveckla formerna för dialog med, och samlad information till, städerna.

Åtagandet innebär vidare att utveckla arbetssätt som identifierar synergier och främjar myndigheternas förmåga till kollektivt och kontinuerligt lärande med fokus på lokal och regional hållbar omställning. Det omfattar myndigheternas medverkan i Transition Labs och på andra samverkansarenor som Viable Cities faciliterar.

Myndigheterna avser att genomföra insatser i enlighet med principerna i kapitel 3, och i enlighet med myndigheternas tre gemensamma åtaganden enligt nedan. I detta utvecklingsarbete utgör Rådet för levande städer ett viktigt ramverk och strategiskt forum för en bred myndighetssamverkan, där insatserna på operativ nivå initieras av:

- åtagandena i Klimatkontrakt 2030
- det nationella kunskapsstödet med namnet Svensk modell för hållbar urban utveckling inom ramen för EU:s regionala utvecklingsfond
- andra identifierade områden och regeringsuppdrag.

6.1. Policyutveckling för accelererad lokal omställning

Tillsammans med kommunerna arbetar myndigheterna för att identifiera och bidra till utvecklingen mot mer ändamålsenliga styrmedel för hållbar stadsutveckling och klimatomställning. Syftet är också att öka förståelse och kunskap om befintliga regelverk och hur dessa kan användas för att arbeta för omställning. Arbetet ska fortsätta långsiktigt och bygga på en proaktiv dialog och ömsesidigt lärande.

6.2. Samordnande insatser kring finansiering

Myndigheterna åtar sig att underlätta för kommuner att erhålla finansiellt stöd genom att koordinera insatser, tillhandahålla ändamålsenlig information och skapa en samlad bild av finansieringsmöjligheter, uppdrag och satsningar som rör klimatneutrala städer. Insatserna inkluderar även att tillsammans utforska behov och utveckla nya typer av insatsformer för städers omställning.

6.3. Verka för svenskt deltagande i europeiska initiativ

Myndigheterna är aktiva deltagare i flera olika europeiska sammanhang kring utvecklingen av hållbara städer och samhällen. Detta inkluderar att bidra till utformningen av utlysningar och aktiviteter inom initiativen, bland annat utifrån dialog med städerna i Klimatkontrakt 2030. Vidare ingår att informera om möjligheter till finansiering och samarbeten på europeisk nivå samt att stödja de städer som ansluter sig till EU:s Cities Mission om 100 klimatneutrala städer 2030 och det europeiska partnerskapet Driving Urban Transition.

7. Viable Cities åtagande

Det strategiska Innovationsprogrammet Viable Cities åtar sig att, tillsammans med ett stort antal aktörer, skapa bättre förutsättningar att radikalt snabba på omställningen till klimatneutrala städer år 2030. Programmets åtagande ligger i linje med Sveriges klimatmål och Parisavtalet.

Programmet strävar efter att vara ledande i att stödja den lokala klimatomställningen på nationell, europeisk och global nivå, med missionen som yttersta syfte och mål.

Det innebär i klartext att programmet tar på sig att – lyhört och framåtblickande – främja gemensamt lärande och gynna konkret handling som gör stor skillnad.

Inom ramen för Viable Cities som strategiskt innovationsprogram prioriteras följande:

7.1. Mobilisering och lärande för snabbare klimatomställning

Viable Cities stärker sin roll som drivande aktör och samlande kraft i ekosystemet kring missionen för **lärande, innovation, genomförande och spridning** på flera sätt:

- **Stöd till kommuner:** Viable Cities tillhandahåller kompetensnätverk, processtöd och verktyg som hjälper kommuner och deras omställningsarenor att genomföra och följa upp en portfölj av innovativa åtgärder.

- **Gemensamt lärande:** Programmet arrangerar årliga mötesplatser för kommuner och aktörer, där de kan dela erfarenheter, bygga relationer och sprida lösningar. Det driver också aktiviteter för att accelerera lärande och implementering inom specifika teman.
- **Synliggöra framsteg:** Genom att lyfta fram konkreta resultat och verkningsfulla åtgärder stärks både mandat och handlingskraft, och kommuner får stöd i att prioritera åtgärder som gör skillnad.

Klimatförändringarna är globala, och klimatomställningen sker på alla nivåer, från förändrade resvanor i kvarteret till internationellt klimatarbete för hela planeten. För att nå missionen om klimatneutrala städer behöver initiativ och organisationer på alla nivåer med liknande målbild arbeta tillsammans. Viable Cities åtar sig att agera intermediär och öka det ömsesidiga utbytet med och emellan ett stort antal aktörer på nationell, regional och internationell nivå för att förstärka kraften av många.

Klimatförändringarna är en av flera sammankopplade kriser som i högre grad kräver integrerade strategier och lösningar från den lokala till den internationella nivån. Viable Cities åtar sig att stödja och utveckla ett koordinerat arbete och lärande kring klimatneutralitet, klimatanpassning och beredskap.

7.2. Förstärkt samordning för ett ständigt vassare Klimatkontrakt 2030

Viable Cities åtar sig att, genom den samordningsfunktion som är integrerad i programkontoret, hålla samman och driva arbetet med Klimatkontrakt 2030 i nära samverkan med myndigheter, kommuner och andra relevanta aktörer. Ett särskilt fokus framåt ligger på att stödja och facilitera de gemensamma åtagandena mellan städer – ett kraftfullt verktyg för att strukturera, konkretisera och skala upp lösningar i omställningen.

I takt med den ökande mobiliseringen för klimatomställning på lokal, nationell och internationell nivå fungerar Klimatkontrakt 2030 som ett nav för samverkan och systemförändring. Genom samordningsfunktionen ska Viable Cities bidra till skarpare åtaganden, effektiv implementering och ökad uppskalning av insatser som påvisat effekt i att accelerera klimatomställningen.

Viable Cities förstärker arbetet med uppföljning av det lokala omställningsarbetet. Det sker i samverkan med andra aktörer på nationell och regional nivå och med arbetet som sker på europeisk nivå inom EUs mission om klimatneutrala städer (exempelvis NetZeroCities).

Programmet förstärker också arbetet med klimatberäkningar och klimatanalys för att hjälpa städerna att mäta och jämföra utsläpp av växthusgaser samt att få framdrift i processerna för governance. Detta utvecklingsarbete strävar också efter att påvisa multipla nyttor av klimatinsatser samt öka förståelsen av socioekonomiska och beteendemässiga skillnader och möjligheter att agera tillsammans med, och involvera, olika grupper av medborgare. Detta ska möjliggöra en mer kraftfull styrning av portföljer av åtgärder både hos enskilda städer och i hela mobiliseringen kring missionen.

7.3. Medverka till gränslös kraftsamling för klimatet – inom EU och utanför

Viable Cities är en aktiv medspelare i stödstrukturerna för EU:s mission om klimatneutrala städer 2030 – såväl i plattformen för genomförande av missionen, NetZeroCities, som i CapaCITIES, som syftar till att bygga nationella plattformar likt Viable Cities i fler länder.

Viable Cities verkar också i det europeiska partnerskapet Driving Urban Transitions (DUT) och deltar i diskussionen på EU-nivå om närmare samverkan och synergier med syster-missionen om klimatanpassning (Adaptation to Climate Change), samt med satsningen New European Bauhaus.

Utanför EU driver och verkar Viable Cities för att stärka globala allianser, organisationer och sammanhang för klimatneutrala städer genom insatser kring exempelvis aggregerad köpkraft i städer, systemdemonstratorer och en fond för klimatomställning. Bland mer prioriterade samarbeten kan nämnas UN-Habitat, World Economic Forum, Global Environment Facility, C40 Cities, Global Covenant of Mayors, Urban Transitions Mission, Cities Climate Finance Leadership Alliance, World Resources Institute samt stora konferenser som World Urban Forum, Innovate4Cities och COP. För dessa sammanhang är Viable Cities roll som koordinator för Sveriges medverkan i klimatsamarbetet CHAMP (The Coalition for High Ambition Multilevel Partnerships) central, liksom Viable Cities koordinerande av Team Sweden Smart Cities.

Programmets internationella arbete ska gynna portföljerna av insatser och de lokala omställningsresorna i svenska städer, stärka flernivåstyrning mellan lokal, nationell och internationell nivå samt sprida svenska lärdomar för att bidra till att accelerera klimatomställningen från det lokala till det globala.

7.4. Stöd till förändringskommunikation för snabbare klimatomställning

Kommunikation är ett strategiskt verktyg för att bygga en kraftfull rörelse framåt bland många aktörer. Viable Cities åtar sig att stödja städernas nyttjande av detta verktyg på flera sätt: genom att driva och underhålla en arena för kommunikationssamverkan mellan städer, stärka kommunikationens roll i arbetet med klimatomställning lokalt, nationellt och internationellt samt genom att sprida erfarenheter och goda exempel från svenska och internationella städer. Det kan ske genom att samskapa och erbjuda verktyg och metoder som stärker städernas förmåga att kommunicera om klimatomställning på ett effektivt sätt, genom att underlätta samordnade kommunikationsinsatser som lyfter både lokala initiativ och det nationella arbetet mot klimatneutralitet 2030, samt genom att främja partnerskap mellan kommuner, myndigheter, civilsamhälle och andra aktörer. Allt för att bidra till att kommunikationen når ut, engagerar och mobiliserar för missionen om Klimatneutrala städer till 2030, med ett gott liv för alla inom planetens gränser.

Bilaga 1. Länkar till relevanta dokument

Här lägger ni in länkar till de mest relevanta dokumenten i relation till Klimatkontrakt 2030 för Nacka.

LÄNKAR TILL RELEVANTA DOKUMENT	
Klimat- och miljöprogram 2025-2040 , Nacka	Klimatkontrakt Nacka 2024
Mål och budget 2025–2027 , Nacka	Klimatkontrakt Nacka 2023
	Klimatkontrakt Nacka 2022

Bilaga 2. Omställningskartan

Omställningskartan är en visuell vägledning för städernas omställning till klimatneutralitet. Kartan bygger på lärdomar från bland annat från Viable Cities och har utvecklats inom NetZeroCities för att stödja ett transformativt arbetssätt. Kartan vägleder städer utifrån deras unika startpunkt, mål och lokala förutsättningar.

En central del i kartan är att skapa en omställningsarena som samlar ett ekosystem aktörer från offentlig sektor, näringsliv, akademi och civilsamhället för att tillsammans med dessa samskapa och genomföra en portfölj av åtgärder. Arbetet inom omställningsarenan är iterativt och lärande, vilket innebär att, nya aktörer tillkommer efterhand, strategier och planer justeras och förbättras kontinuerligt.

Genom att testa, reflektera och successivt integrera effektiva lösningar och arbetssätt kan dessa formas till att bli det nya normala. Ett centralt verktyg i den långsiktiga omställningsprocessen är Klimatkontrakt 2030, som därför i kartan löper längs hela processen.

Klimatkontraktet tydliggör åtaganden, handlingsplaner och investeringsplaner som revideras steg för steg. Genom klimatkontraktet förbinder sig alla parter att stegvis stärka sitt engagemang och samarbeta över sektorsgränser för att påskynda klimatomställningen. Omställningskartan visar på att arbetet över tid förstärker städernas förmåga att nå klimatneutralitet.

